

SARAH DE VOS

Sarah De Vos, 'You're gonna have to serve somebody', 2018, 83 x 122 cm, olieverf en epoxy op hout

'The sample factory' signaleert ons de belettering als we Leopold de Waelstraat 15 binnengaan: behalve een galerie boven, is hier immers een muziekstudio gevestigd. En laat Sarah De Vos (°1985) daar met haar schilderijen perfect bij aansluiten. Want wordt er in de muziekwereld gesampled met geluiden, dan doet De Vos dat met beelden. Zo toont een werk dat onmiddellijk in het oog springt het portret van een dame die ons recht in de ogen kijkt, haar hoofd gedraaid, haar hand wat vreemd onder haar kin gevouwen. De Vos samplede het detail uit 'Le déjeuner sur l'herbe' van Édouard Manet en maakt er, inzoomend en kaderend, een reeks mee. Het is alsof we telkens een ander fragment van een selfie bekijken: het volledige hoofd, de hand, de mond.

De reeks zet de toon voor het vervolg van de tentoonstelling, als een neerslag van de beeldcultuur van nu: één waarin beelden ons bereiken via schermen allerhande ('Black Mirror' verwijst naar onze smartphones en tablets die uitgeschakeld als een spiegel werken), waarin we onszelf en ons leven adverteren via selfies en waarin we met een swipe een volgend en beter beeld kunnen oproepen. Samplend uit eigen foto's en fragmenten van het internet toont De Vos de kunstig gemaakte café lattes die we drinken, de kleren die we dragen, de foto van een bloem die we weg swipen, de concerten die we bijwonen ... want ook thematische leunt deze tentoonstelling aan bij de muziekwereld, met werken waarop we de idolatrie op concerten herkennen en titels die knipogen naar muzieknummers (en ook films).

Ondanks de overwegend donkere tonen waarin het werk gedompeld is, geeft het allemaal een wat lichte indruk – gemakkelijk te verteren, misschien net als een referentie aan onze beeldcultuur waarin alles zo snel vervliegt. Toch weet De Vos wel spanning op te roepen. Dat doet ze bijvoorbeeld door de specifieke kadering van haar beelden die ons een aantal keer op het verkeerde been zet: kijken we naar een stapeltje papieren of naar een jurk (het blijkt een jurk van ontwerper Tim Steenbergen te zijn)? Zien we een sensueel paar rode lippen of een gerimpeld stuk stof? De Vos wekt bovendien voortdurend de suggestie foto's te brengen – platte, glimmende beelden die ook de wereld rondom weerspiegelen – terwijl ze in werkelijkheid schilderijen maakt. Om die wisselwerking tussen fotografie en schilderkunst te bekomen, schilderde ze lang achter glas waaronder ze haar beelden in omgekeerde volgorde opbouwde. Ondertussen ontdekte ze echter hoe ze eenzelfde foto-effect kan bereiken door het gebruik van epoxy en krijgen haar schilderijen hierdoor een extra laag. Het is een huid die De Vos niet helemaal kan controleren: hier en daar gaat de epoxy een ware concurrentie aan met het beeld eronder – soms in grafiet, zo een prachtige weergave van een bos – waardoor er toch een zekere betovering tot stand komt.

Anne-Marie POELS

Sarah De Vos 'Black Mirror' tot 24 november in Art Gallery De Wael 15, Leopold de Waelstraat 15, Antwerpen. Open vr-za van 14-18 u en op afspraak. www.dewael15.art

DAMIEN DE LEPELEIRE

links: 'Inferno's Floor (Napoli Centrale)', 2018, 39 x 29,5 cm
rechts: 'Opera Maxima', 2018, 39 x 29,5 cm

Als een klassiek Italiaans palazzo, zo ontvouwt zich de tentoonstelling die Damien De Lepeleire (°1965) opbouwde in de Antwerpse galerie (re)D: met statige zuilen, klassieke, marmeren sculpturen en indrukwekkende mozaïekvloeren. Zoals we van de kunstenaar gewend zijn, toont hij hier opnieuw verschillende reeksen en baseert hij zich op de kunstgeschiedenis. Zagen we eerder van hem al een reeks schilderijen waarin hij zich boog over bronzen beelden uit de Renaissance of eentje die Afrikaanse kunstobjecten als insteek nam, dan combineert De Lepeleire hier op een magistrale manier reproducties van de klassieke Griekse en Romeinse sculpturen uit het Vaticaanse Chiaramonti Museum, met evocaties van de mozaïekvloeren die hij in musea en ruïnes in Italië ontdekte. De ene reeks ('Opera Maxima', 2018) legde hij vast op kleine doekjes van 39 x 29,5 cm.: van ver lijken de spierwitte sculpturen tegen hun felgele achtergronden bijna tot abstracte figuren te verworden. De andere reeks ('Inferno's Floor (Napoli Centrale)', 2018) sluit daar met zijn ritmische ruit- en blokpatronen in rozig-oranje-gelige tinten – een aantal grotere schilderijen zijn opgezet in fel rood-blauw en groen – wonderwel bij aan.

Opnieuw heeft De Lepeleire het hier over het al dan niet 'ware' karakter van reproducties – een thema dat als een rode draad doorheen zijn oeuvre loopt. Hij trekt de palazzozuilen op uit affiches van de tentoonstelling en construeert de mozaïeken uit snippers kunstgeschiedenis, genomen uit veilingcatalogi van Christie's en Sotheby's. De kunsthistorische canon komt in de mozaïeken in de vorm van namen en termen als Rubens, Fernand Léger, (Van) Gogh en Orientalist Art over elkaar heen gebuiteld, en flarden uit alle mogelijke schilderijen en sculpturen vormen het kleurenpalet waarmee de kunstenaar de patronen opbouwt. Soms verwijdt hij een snipper papier achteraf opnieuw – net zoals in de mozaïeken ondertussen stukken steen ontbreken.

Door zo ongedwongen met de reproducties om te springen, werpt De Lepeleire vragen op over echt en onecht en de waarde van reproducties. Maar net zo goed heeft hij het hier over de ontmoeting tussen schilder- en beeldhouwkunst. Toch spreekt uit deze reeksen bovenal en onweerlegbaar het plezier van het schilderen en de urgentie om daar telkens opnieuw de grenzen van te verleggen.

Anne-Marie POELS

Damien De Lepeleire, 'Magnifice', nog tot 24 november in (re)D., Mechelsesteenweg 4, Antwerpen. Open do-za van 14-18 u. en op afspraak. www.redgallery.be

HEIDI VOET

Heidi Voet, 'In pieces and parts', 2018

Daar gebeurt het, ja. Op de stoep en in de ruimte van de Sint-Lukasgalerie in Brussel vertoont het toegestroomde publiek het gebruikelijke vernissagedrag, en er zijn ettelijke mensen bij in bontgekleurde outfits. Vreemde vogels, die staan te keuvelen met een glas in de hand. Oei, is de vertoning voorbij? Of gaat ze nog beginnen? Nee, dit is het. En er zijn geen andere kunstwerken te bespeuren. Met deze performance van twee uur opende de solotentoonstelling 'In pieces and parts' van Heidi Voet. Ze woont al tien jaar in Azië, eerst in de Chinese miljoenenstad Shanghai en de jongste twee jaar in de Taiwanese hoofdstad Taipei. Ze zakt nog geregeld af naar Brussel. Deze keer stapte ze op het vliegtuig met drie koffers vol kleren. Made in Taiwan, maar het zijn replica's van haar eigen jurken, rokken, vestjes, broeken, bloezen, sweaters, jumpsuits: ongeveer 150 stuks.

Het is haar ganse garderobe, soms wel twaalf jaar oud. Heidi Voet koos de stoffen en liet alles exact namaken door een twintigtal lokale naaiateliers in Taiwan, meestal uitgebaat door vrouwen. Echt speciaal met die flitsende kleurcombinaties, een speelkaartenmotief, hartjes, strepen, wat namaakbont. Dikwijls zijn er nog stukken ingezet van een andere stof. Wat een fantastisch gevoel voor kleur. Zestig vrijwilligers van verschillende leeftijden zijn ermee uitgedost: meisjes, jongens, vrouwen en mannen, nogal doldwaas in vrouwenkleren. Het lijkt een vrolijke boel, maar ze doen heel normaal. Net zoals wij met onze kleding in zekere zin wisselende rollen spelen in allerhande situaties. Toch wringt het wat, je voelt je eventjes onwennig omdat de 'performers' opzichtig anders zijn gekleed. Ze zijn ergens een bewegende barrière. Van de andere kant worden barrières weggewerkt omdat ze zich zo vanzelfsprekend mengen met het publiek.

Niemand is extra gemaquilleerd, maar het is niet moeilijk om te denken aan carnaval of circusartiesten. Historisch gezien is de clown een mannenrol. Heidi Voet gooit balletjes op over genderrollen, kledingcodes, angst voor de ander, migratie, de outsider, de nar. Fricties, normen en restricties, daar was ze al mee bezig toen ze in 2005 exposeerde in de Sint-Lukasgalerie.

In 2008 transformeerde ze de toegangsweg naar het Kasteel van Gaasbeek met 15 ton purperroze grind in een wonderweg, die leek ontsnapt uit The Wizard of Oz. De nieuwe outfits zijn ook behoorlijk sprookjesachtig, maar er is een scherpe en veelgelaagde ondervraging aan de gang. De inhoud van een kleerkast is een verzameling herinneringen aan levensfasen. Al die persoonlijke momenten van vele jaren kwamen twee uur samen en bewogen door elkaar. Bezoekers mogen nu snuisteren in de drie koffers met de opgeplooidde garderobe, en daar hangen foto's bij. Het mag dan iets hebben van een opgewekte trendsettende modedecollectie, de performers zijn een soort tijdelijke 'living sculptures' die onder andere doen nadenken over identiteit. Het is de aftrap van een rondreizend werk. De volgende etappe is Hongkong, tijdens Art Basel HK in maart.

Christine VUEGEN

Heidi Voet, 'In pieces and parts' tot 15 december in Sint-Lukasgalerie, Paleizenstraat 116, Brussel. Open wo-za van 14-17 u. www.sintlukasgalerie.be

ADRIEN TIRTIAUX
DAVID BROGNON/STÉPHANIE ROLLIN

Adrien Tirtiaux, 'Prototype for an Endless Column', 2016, gewapend beton, hout, 105 x 115 x 75 cm. Courtesy Galerie Martin Janda, Wenen & mariondecanniëre, Antwerpen

Het gaat snel voor C5. De formule van de kleine kunst ruimte in de ondergrondse Horta Galerie in Brussel slaat enorm aan. Het geheel is tijdelijk in handen van het techno-collectief Deep in House. Ze trokken de Brusselse kunstenaar Patrick Carpentier aan de mouw om als curator expo's op poten te zetten in hun feest- en cultuurtempel C12, maar hij wou het apart houden. Zo ontstond in april C5, 'commerce 5'. Eigenlijk is het een project van Carpentier, met een bescheiden budget. Hij greep naar 'The Holy Theatre', het tweede hoofdstuk van het boek 'The Empty Space' van Peter Brook. 'The Holy Theatre' is in die radicale theorie 'The Theatre of the Invisible-Made-Visible'. Tegelijk is het peepsimpel: Carpentier kiest iedere keer twee bestaande kunstwerken, van elke kunstenaar één, en brengt ze samen, dat is het principe.

Hm, veel is het niet wat in dat 'aquarium' met een witte gordijnwand en drie glazen wanden te zien is. Niet meer dan 'Prototype for an Endless Column' (2016) van Adrien Tirtiaux en een video van David Brognon & Stéphanie Rollin, die overdag ook draait als de ruimte is gesloten. Van buitenaf bekeken krijg je de finesse van het samenspel misschien niet in de gaten. De sculptuur van Tirtiaux is me niet onbekend. De kunstenaar, van opleiding ingenieur-architect, ging aan de haal met het gebruik van fijne betonstructuren in de Braziliaanse architectuur van onder andere Niemeyer en goot het begin van een oneindige zuil. De bekisting voor het golvende beton toont het maakproces, de groei. Hoger en hoger, zoals zijn wankelende toren van legoblokjes 'Toujours plus haut' uit 2008. Onderaan verraden barsten in het beton dat zo'n zuil gaat instorten onder zijn eigen gewicht. En zie: Carpentier dacht bij die bekisting direct aan immigranten op bouwen, het eindeloze werk.

Opeens is de relatie met de video 'The Most Beautiful Attempt' (2012) van David Brognon & Stéphanie Rollin zo klaar als een klontje. In de duisternis schuift een jongen met een lat zoutkorrels in de strepen zonlicht, die binnenvallen door een raam. Hij is onophoudelijk in de weer op zijn hurken, terwijl het licht verschuift. Het valt wat te vergelijken met een later werk van Edith Dekyndt, vorig jaar in Venetië. Een rechthoek van stof was verlicht door een verglijdende spot, en om het uur kwam iemand het stof exact in het licht vegen. Absurde eindeloze arbeid: in C5 liggen stilletjes boeken van Camus op tafel, onder andere 'De mythe van Sisyphus'. Zich neerleggen bij de absurditeit van ons bestaan en koppig doorgaan, dat was de oplossing van de filosoof. 'We moeten ons Sisyphus als een gelukkig mens voorstellen', besloot hij. Ziet u, dat is zo origineel aan C5. Met weinig middelen krijg je op een heldere manier een hoop diepgang en een verrassende visie aangereikt.

Christine VUEGEN

Adrien Tirtiaux & David Brognon/Stéphanie Rollin tot 1 december in C5, Horta Galerie, Grasmarkt 116, Brussel. Open za van 15-18 u en op afspraak. www.c5space.com